Ao. 1858. Zaturdag

No. 70. 12 Junij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 11 Junij 1858.

Bij Koninklijk Besluit van den 20n. Januarij ll. No. 72, zijn ten verzoeke van Carel Jacobus Leijsner, Brieven van legitimatie verleend geworden aan zijne bij nu wijlen Johanna Margaretha Treurniet verwekte kinderen Susanna Wilhelmina, Louisa Philippina, Rudolph Hendrik en Hermanus Marius.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. van Emden.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 11 Junij 1858.

Bij Gouvernements-resolutie dd. gister No. 7, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Klerk ter Gouvernements-Secretarie F. P. Kamerling, ontslag uit 's lands dienst verleend.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. van Emden.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

11 Junij. Van het slavenkind *Frederik Wilhelm*, geboren in 1856, zoon van *Charlotte*, toebehoorende aan de Wed. E. E. Emanuels geb. M. M. Samson.

» » Van het slavenkind *Pamella*, geboren in 1849, dochter van *Blanca*, toebehoorende aan plant. *de Vier Kinderen*, divisie *Para.*

» » Van den slaaf *Jan*, geboren in 1837, zoon van *Tina*, toebehoorende aan plant. *Hamburg*, divisie *Saramacca.*

» » Van het slavenkind *Selina*, geboren in 1856, dochter van *Anna*, toebehoorende aan Sal. Soesman Jr. nom ux.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. van Emden.

Eerste Afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

De slaaf *Trio*, aankomende weduwe P. H. L. Kenswil.

Terwijl sedert 1o. Junij nog als afwezig is opgegeven:

De slavin *Henriette*, aankomende C. G. D. Abrahams.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om, voorzeide slaven, niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834 G. B. No. 1 vastgesteld.

Paramaribo, den 11 Junij 1858.
De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

SEQUESTERS

van de plantage *Kroonenburg*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende, te koop aan tegen *KONTANTE BETALING*:

12 VATEN SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper, binnen *acht* dagen van Plantaadje af te halen.

Zullende de inschrijvings-billetten ter Griffie van het Geregtshof tot Maandag den 14 dezer, des morgens ten 9 ure worden aangenomen.

Paramaribo, den 11 Junij 1858.

(7027)

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den 11 Junij 1858.*

Op heden voormiddag te 9 uur heeft de aangekondigde bijeenkomst van HH. Eigenaren en Administrateuren plaats gehad in het lokaal boven de waag, ten einde de voorwaarden te vernemen, onder welke kapt. Keuzekamp, voerende het Nederl. schip *Twee Gezusters*, zich genegen heeft verklaard, om andermaal Chinesche Immigranten alhier aan te brengen. Ongeveer *twintig* belanghebbenden woonden die bijeenkomst bij, en werd door kapt. Keuzekamp voorgesteld om:

1o. tot een getal van 446 Chinezen naar herwaarts in te schepen, vrij van alle lasten welke alhier op schepen zijn gelegd, en zulks ingevolge art. 1 van de Gouv. Resol. dd. 24 Dec. 1856, Gouv. Bl. No. 19, tegen betaling eener som van *f* 335. voor elken in te voeren immigrant, of wel *f* 310. ingeval het Gouvernement de verpligting op zich neemt, om het schip eene volle retourlading Suiker, berekend op p. m. 900 vaten, van hier naar *Rotterdam* of *Amsterdam* te bezorgen, tegen eene vracht van 3 duiten per oud Amst. pond, met de gewone 10 pCt. averij, of 3½ duit in geval van eene mindere levering van 100 vaten Suiker.

2o. Een Credietbrief van het Gouvernement alhier te erlangen op den Nederlandschen Consul te Canton, in China, tot de opname van zoodanig bedrag in voorschot als de kapitein noodig zal hebben tot de aanwerving en uitrusting der Chinezen, zonder van zijne zijde eenig commissieloon in rekening te brengen; terwijl de geldelijke voorschotten, door hem aan de Chinezen te verstrekken, door het Gouvernement aan hem zullen moeten worden gerestitueerd.

3o. Ingeval van sterfte onder de immigranten op de reis van China naar herwaarts zal het verlies door het Gouvernement voor *de helft* moeten gedragen worden, berekend naar de hierboven vermelde sommen, terwijl in geval van totaal verlies op de reis van China naar herwaarts, geen verhaal op de reederij voor het van den Nederlandschen consul te Canton, in China, opgenomen voorschot zal mogen plaats hebben, als blijvende zulks alsdan *geheel* voor rekening van het Gouvernement.

4o. De betaling der in § 1 bedongen som voor den overvoer der immigranten in Suriname, te doen in wissels *à pari* op het Ministerie van Kolonien in het Moederland, 30 dagen nazigt.

5o. In geval bij de aankomst van het schip met de immigranten te fort *Nieuw Amsterdam*, er redenen mogt bestaan om quarantaine maatregelen te nemen, alsdan onmiddellijk de Chinezen te ontschepen naar het Quarantaine etablissement, als wanneer de uitlevering zal worden beschouwd als te hebben plaats gehad, en de verrekening naar het aldaar uitgeleverd getal immigranten zal moeten geschieden.

6o. In geval er geene quarantaine maatregelen mogten noodig zijn zal het schip te fort *Amsterdam* niet mogen worden opgehouden, maar dadelijk naar de reede van *Paramaribo* opzeilen en de ontscheping der immigranten binnen 10 dagen na de aankomst aldaar te doen plaats vinden op verbeurte, van voor iederen overlegdag te betalen eene som van *f* 250.— en *f* 1 kostgeld per dag voor iederen Chinees.

7o. In geval van retourlading zal de suiker binnen den tijd van 60 doorloopende dagen, te rekenen van den dag volgende op dien, waarop de kapt. schriftelijk zal hebben verklaard gereed te zijn de lading in te nemen, *vrij* aan boord moeten bezorgd worden, op verbeurte van *f* 200 — voor iederen overlegdag.

8o. De ontlossing der geheele lading zal niet anders mogen bepaald worden dan te Amsterdam of te Rotterdam.— Die ontlossing zal binnen den tijd van 20 doorloopende dagen, te rekenen van den dag volgende op dien waarop de kapt. schriftelijk zal hebben verklaard gereed te zijn om te lossen, moeten plaats vinden, op verbeurte zijnerzijds van *f* 200 voor iederen overlegdag.

Nadat deze voorwaarden waren voorgedragen, betuigde de Gouvernements Secretaris, namens

Z. Exc. den Gouverneur, dat het Koloniaal bestuur bereid is mede te werken tot bevordering der Chinesche immigratie naar herwaarts en mitsdien gezind is de door kapt. Keuzekamp gestelde voorwaarden te ondersteunen, met uitzondering evenwel der bepaling betrekkelijk het verlies bij onverhoopte sterfte der immigranten. Verscheidene belanghebbenden toonden zich bereid tot de overeenkomst toe te treden, mits het Gouvernement de helft van de kosten van overvoer der immigranten op zich neme. — Dit laatste afgewezen zijnde, en terwijl men zich onledig hield met verder over de zaak te raadplegen, werd door den Heer H. Wright te kennen gegeven, dat de Noord Amerikaansche kapt. Fitz zich bereid zou hebben verklaard om Chinezen naar herwaarts over te voeren tegen eene som van ƒ 155. — voor elken immigrant. — Dit buitengewoon voordeelig aanbod met genoegen vernomen zijnde, werd de zoo evengenoemde kapt. opgezocht en uitgenoodigd ter vergadering te verschijnen; bij zijne komst bleek het echter, tot aller teleurstelling, dat de voorsteller zich vergist had. De overigens gewisselde denkbeelden omtrent het voorstel van kapt. Keuzekamp hebben geene andere uitkomst opgeleverd, dan dat de zaak niet tot beslag is gekomen, hoe gaarne vele eigenaren van Plantaadjen de immigratie van meerdere Chinezen zagen tot stand gebragt.

De Leviathan.

De *Leviathan*, op Zondag den 31 Januarij 1858 van stapel geloopen, of liever vlot geworden, ligt als eene reusachtige massa op stroom, om, naar men hoopt, in de maand Mei voor hare eerste proeftogt gereed te zijn.

De *Leviathan* is in tonnemaat vijfmaal grooter dan het grootste tot hiertoe gebouwd schip. Het is 680 voet lang en 83 voet breed.

De aanleiding tot dezen buitengewonen aanbouw, is, gelijk bekend, gelegen in de moeite en kosten welke verbonden zijn aan het innemen van steenkolen, op verafgelegen stations. Dit is de voorname reden waarom tot nu toe de stoomvaart op de Indische havens zoo bezwaarlijk goede rekening heeft kunnen geven. Hierdoor geleid kwam de heer Brunel eenige jaren geleden op de gedachte, eene stoomboot te bouwen die al de steenkool voor de uit en te huis reis konde innemen. Het plan werd onderzocht, kwam tot rijpheid en in Mei 1854 begon de aanbouw van den *Leviathan* (toenmaals *Great Eastern*), volgens de teekeningen van den scheepsbouwmeester Mr. Scott Russell. Het is aardig dezen laatstgenoemde in eene voordragt te hooren zeggen dat hij eigenlijk geen voorstander is van groote schepen, en dat de Leviathan dan ook het kleinste schip is hetwelk volgens het systeem van: »*steenkolen voor uit en te huis*", kan gebouwd worden. Hij rekent n.l. dat daartoe het schip een ton groot moet zijn voor elke zeemijl der geheele reis. Nu is de reis naar Australie uit en te huis, 25,000 Eng. zeemijl, en de Great Eastern, zeide hij, is nog slechts van 22,000 tonnen inhoud.

Het schip is geheel van ijzer gebouwd, volgens het zoogenaamde *tubulaire* of cellen-systeem, (namelijk zamengesteld uit ijzeren platen, over dwars tegen elkaar geklonken, zoodat de drukking op eene plaats zich over oneindig veel steunpunten verdeelt) even als de zoo bekende Brittania-brug van Stephenson over de Menai-straat. Meer dan 10,000 ijzeren platen zijn met *drie millioen* klinknagels verbonden.

Het schip heeft vier stoomwerktuigen voor de raderen, te zamen van 5000 nom. paardenkracht en hierbij eene schroef-stuwer rekenende, met 6500 p. k., dus te zamen 11,500, is men minder verwonderd te hooren dat het schip, voor zijne machines in volle werking, een kwart millioen ned. ponden steenkool per dag noodig heeft. En toch kan alles voor de reis naar Australie heen en terug, worden medegenomen.

De ijzeren stang die den schroefstuwer met de machine verbindt, is 160 voet lang; elk wiel is 56 voet diameter; buitendien zijn er als noodhulp, zes masten met zeilen. — Wat de romp van het schip betreft, het heeft geen eigenlijke kiel, doch een ijzeren plaat van 2 voet breedte, en één duim dikte loopt over de geheele lengte van het schip; van uit die plaat zijn de zijden opgebouwd. Deze bestaan uit een uitwendige huid van platen, drie kwart dm. dik (ca. 1 duim, 8 streep ned.) en op een afstand binnenwaarts van bijna drie voet, loopt een tweede huid, uit even dikke platen bestaande: — deze twee harnassen, om zoo te zeggen, zijn nu door ijzeren leggers, op 6 voet afstand van elkaar, verbonden. Tot vermindering van het gevaar bij stranding of aanzeiling, is het geheele vaartuig, (hetwelk 51 voet hoog is) in 10 afzonderlijke vakken afgescheiden, door ijzeren dwarsmuren die geheel waterdigt zijn, en nergens eenige opening hebben dan boven het tweede dek. Behalve deze beschotten zijn er twee dergelijke, overlengs, over een groot gedeelte van het schip, op een afstand van 36 voet van elkaar, — aldus is het schip in verscheidene vakken verdeeld: elk dezer kan door afzonderlijke ijzeren ribben en wanden weer verdeeld en afgesloten worden, terwijl des noods, als zulks ter ballasting mogt noodig zijn, altijd 25000 vat water in de ruimte kan ingelaten worden.

Zoo als wij zeiden, kan het schip een last dragen van ca. 23 millioen kilog. Men verwacht dat het 18 mijl per uur zal afleggen, en het is ingerigt voor 4000 passagiers (800 1e. kl., 2000 der 2e. en 1200 der 3e. kl.) die, naar men hoopt, in 36 dagen naar Australie zullen komen.

Dit weinige zal diegenen onzer lezers die nog met sommige bijzonderheden niet bekend mogten zijn, eenig denkbeeld kunnen geven van den aard dezer onderneming, die in drie jaren gelukkig voltooid is. Zij die hunne regtmatige weetgierigheid verder willen bevredigen, vinden daartoe gelegenheid in vele Tijdschriften en een paar brochures, waaronder ook een onlangs bij P. N. van Kampen te Amsterdam uitgekomen werkje: *Versnelde Gemeenschap tusschen Java en Nederland*, zijnde de inhoud eener voordragt in *Felix Meritis* gehouden, waarbij de heer Santhagens, naar aanleiding van een persoonlijk bezoek, vele zaken aangaande het monsterschip mededeelt. Naar deze en andere brochures verwijzen wij dan ook onze lezers, voor nadere bijzonderheden, als b. v. de kompassen in de masten, ten einde den invloed van de omringende massa ijzer op de magneetnaald te neutraliseren: de electrische telegraaf, om de bevelen des kapiteins over te brengen; de stoomtoestellen om den kabel te vieren; de twee booten, elk eene schroefstoomboot van redelijke grootte; de ruim 5000 ellen doek op de zes masten uitgespreid; de wandeling van zes minuten gaans, welke eene tour langs het dek aanbiedt; het electrisch vuur, hetwelk des nachts een gelijkmatig licht over het dek zal verspreiden; de menigvuldige vernuftige toepassingen tot gerief der passagiers, de gasfabriek aan boord, de drukpers en het elken morgen uitkomend nieuwsblad dezer wereld in het klein: dat alles, bij vele technische bijzonderheden, vindt men in de tijdschriften enz. in genoegzamen voorraad vermeld.

Men kent al de moeijelijkheden om het ongewone van stapel loopen van het gevaarte te doen plaats hebben, en de nieuwe toestellen daartoe aangewend.

De eerste poging had den 3den November ll., in tegenwoordigheid van duizende toeschouwers plaats, en moest door het breken van eenige werktuigen, waarbij een paar menschenlevens te betreuren waren, worden afgebroken. Sedert zijn de proefnemingen van week tot week herhaald, en na vele kleine rampen, als het uitwijken van palen in den weeken grond, het breken van kettingen, en het barsten van hydraulische persen, werd eindelijk de *Leviathan* langs zijn bed van gladde spoorstaven zoo te water gebragt, dat zij bij den vloed van 31 Januarij van zelve vlot werd.

Verbeelden wij ons nu dit colossale gewrocht van menschelijk vernuft en ondernemingsgeest, de conceptie van Brunel en het product van Scott-Russell, tegen kosten van ca. 7 millioen guldens daargesteld, met 4400 zielen aan boord, den Oceaan doorklievende, met een nog nimmer verkregen snelheid en gemak, en zeker heeft men dan de verwonderlijkste uitkomst voor oogen die scheepsbouw- en ingenieurswetenschap immer opleverden.

De groote lengte van het schip zal den *Leviathan* op meer dan eene golf doen rusten en daardoor het stampen voorkomen, hetgeen bevorderlijk zal zijn, zoowel aan de snelheid der vaart, als aan het gerief der passagiers. Deze snelheid en gelijkmatigheid van vaart tevens, heeft dan ook reeds het voorstel doen opperen om de nieuwe boot tot het leggen van den telegraafdraad naar Amerika te doen bezigen, waartoe de eerste poging, zoo als bekend is, juist tengevolge van het stampen van het schip is mislukt. Voorzeker zoude die reis eene waardige proeftogt voor het reuzenschip aanbieden.

Het Loterijspel in Frankrijk.

Het loterijspel kwam, voor zoover bekend is, bij de saturnalien der Romeinen voor het eerst in gebruik. De Keizers bedienden er zich toen van, om hunne mildheid te doen blijken; ieder, die op hunne feesten genoodigd werd, ontving een biljet ten geschenke, waarop men eenen prijs konde winnen. Heliogobalus bedacht eene loterij, waarin den gelukkige soms. eene kostbare vaas, een voorwerp van weelde of eenige slaven ten deel vielen, terwijl, klugtig genoeg, anderen een oude pot, een gescheurd kleed of eenige vliegen tot prijs bekwamen.

Deze loterijspelen geraakten bij den voortgang der beschaving in onbruik, en men vindt ze eerst in de 15de eeuw in Italie terug. In Venetie namelijk, zocht men door loterijen de middelen te vinden tot voortzetting van den oorlog tegen de Turken, en in Genua

koos men de senatoren der republiek door het lot.

De Franschen werden eerst met het loterijspel bekend door de veldtogten van Frans I in Italie. Toen hij daardoor de schatkist had uitgeput, deed men den Koning, in zijne benarde omstandigheden, het voorstel eene loterij op te rigten, welker opbrengst ten voordeele van den staat zoude strekken. Deze raad werd toegejuicht en in het jaar 1539 door een koninklijk patent geautoriseerd. Het parlement verzette zich wel tegen de invoering der hazardspelen, welke, naar het meende, den ondergang des volks moest na zich slepen, maar het kon toch niet verhinderen, dat er weldra eene menigte loterijen tot stand kwamen, die men toen, om het buiten alle verhouding groot getal witte biljetten (nieten), *blanke* loterij noemde. In 1656 verkreeg een Italiaan, Tonti, toestemming eene loterij op te rigten, welker inkomsten zoude dienen om de Pont-Royal, eene brug, die de Louvre met den Faubourg St. Germain verbindt, uit steen op te bouwen. Het parlement zag zich gedwongen deze onderneming in te willigen, echter met bepaling, dat de toestemming geen regt op andere dergelijke ondernemingen in zich sloot. Lodewijk XIV, die in den beginne de loterijen onderdrukte, gaf in 1700 een besluit, welks inleiding aldus aanving: »Zijne Majesteit, — de opmerking gemaakt hebbende, dat een groot gedeelte des volks geneigd is, om zijn geluk in het lotto te beproeven, en vervuld met den wensch zijnen onderdanen een aangenaam en geschikt middel aan te bieden, waardoor zij zich een toereikend inkomen voor hun leven kunnen verzekeren, ja zelfs zich en hunne familien rijkdommen kunnen verwerven, — heeft besloten op het stadhuis te Parijs eene koninklijke loterij te vestigen, met een fonds van tien millioen livres." Dit koninklijk voorbeeld werde spoedig door anderen gevolgd. Men vestigde hazardspelen, zoowel met weldadige doeleinden, als ten algemeenen nutte. De militaire school, het Hôpital de la Pitié, de koepel van het Pantheon, de kerken St. Roche, St. Louis, St. Nicolas, benevens anderen zijn door fondsen opgebouwd, welke door loterijen werden verkregen. Er heerschte toen eene soort van spelfurie. Ieder wilde in de loterij spelen, ieder zoo mogelijk ondernemer eener loterij zijn. Om zich een denkbeeld van deze speelwoede te maken moet men de Memoires van Casanova lezen. Men vindt daarin zeldzaamheden, die den waanzin herinneren van de straat Quincampais. Zelfs lieden uit de oudste en beste familien van Frankrijk namen zonder schroom deel aan de speculatien, welke de loterij-ondernemers verrijkten.

Eindelijk besloot ook de staat volgens de heerschende mode te speculeren. Een bevel van 30 Junij 1776 onderdrukte de bestaande gelukspelen, en verving ze door eene koninklijke loterij, die den staat jaarlijks eene som van 10—12 millioen livres opbragt.

In November 1793 verlangden Thuriot en Chaumette van het Convent een verbod op de loterijen, »de pest, uitgedacht door het despotisme, om het volk door een lokaas, hetwelk zijn lijden slechts vermeerdert, tot zwijgen te brengen." Het verbod werd den 25sten November van het jaar II geproclameerd. Maar de gewoonte was sterker dan de wet, en in plaats van de vroegere instellingen, onder toezigt van den staat, traden nu eene menigte geheime hazardspelen in het leven, zoodat den 9den Vendimiaire van het jaar IV het gouvernement zich genoodzaakt zag eene nationale loterij op te rigten, en alle anderen, zoowel als de vreemde loterijen, te verbieden. Men vestigde vijf lottobanken, en wel te Parijs, Lyon, Bordeaux, Straatsburg en Brussel. De laatste werd naar Rijssel verlegd, toen Belgie ophield tot Frankrijk te behooren. Het getal der lotto-bureaux werd voor Parijs vastgesteld op 150, voor de departementen op 400, later op 900. In tegenwoordigheid der politie prefecten werden driemaal 's maands telkens vijf loten getrokken. Men bediende zich daartoe van blinde of geblinddoekte arme kinderen.

Het minimum van den inzet bedroeg 2 francs, welke men op verschillende wijzen plaatsen kon, daar men óf een aantal nommers bepaalde welke —, óf de orde aangaf, waarin zij moesten uitkomen. Wanneer in het eerste geval, een der vijf getrokken nommers op het lot viel, won men den inzet 15 maal, dit gaf men den naam van *Estrado* of onbestemde trekking. In het tweede geval, hetgeen een *pari* of bepaaldelijke trekking genoemd werd, won men 75 maal den inzet, wanneer een bestemd nommer uitkwam. Eene enkele *Ambe* won den inzet 270 — eene bepaalde *Ambe* 5,000 — eene *Terne* — 15,800 — en eene *Quaterne* 75,000 maal.

Men ziet hieruit, dat de winsten, welke den spelers werden aangeboden, nog al beduidend waren; maar de kansen daarvoor stonden evenwel niet in verhouding tot de voordeelen, welke de administratie genoot. Om die voordeelen gelijkmatig te verdeelen, hadden, volgens de berekening van Laplace, de enkele *Estrado* 18 maal, de *Terne* 11,848 maal en de *Quaterne* 511,038 maal den inzet moeten winnen. Die berekening bewijst, dat het lottospel den staat eene beduidende inkomst verschafte. Van het jaar VI tot 1833 beliep de inzet gemiddeld jaarlijks 54,679,256 francs. De zuivere opbrengst voor de schatkist bedroeg, na aftrek van kosten, jaarlijks 10,420,106 francs.

Den 21n. April 1832 ontving het ministerie van finantien bevel, om de opheffing der lottobanken op den 1n. April 1836 langzamerhand voor te bereiden. Die dag daar zijnde, werden de gezamenlijke lottobureaux gesloten, en den 21n. Mei 1836 verscheen eene wet, waarbij alle soorten van loterijen verboden werden, met uitzondering der verlotingen van voorwerpen, welke men tot een weldadig doel of tot aanmoediging der kunsten bestemde. Aan deze bepaling hebben eene menigte loterijen, welke voor de leus met een weldadig oogmerk ondernomen worden, hunnen oorsprong te danken, want geen gebod ter wereld zal in staat zijn de neiging te beteugelen, welke den mensch bezielt, om zijn geluk in het spel te beproeven. Die veelsoortige loterijen maken steeds goede zaken, en wilde men ze in Frankrijk te keer gaan, zoo zoude dat geen ander gevolg hebben, dan dat het geld van den onvermoeiden, hoopvollen speler zijnen weg naar Duitschland vond.

Ingezonden.

Wij kunnen het niet ontveinzen, dat de lezing van het voorstel tot verandering van de leeruren der schooljeugd, voorkomende in No. 22 van het *Surinaamsch Weekblad*, een' pijnlijken indruk op ons heeft gemaakt. — Wij hadden moeite om ons zelven te overreden, dat zulk een voorstel uit den boezem van het onderwijzers-gezelschap is voortgesproten, ware het niet dat de redactie van gemeld Weekblad daarvan de verzekering gaf.

In het *Koloniaal Nieuwsblad* van den 4n. dezer heeft men eenige bedenkingen op het bedoelde voorstel in het midden gebragt, met welke wij ons geheel vereenigen, vooral wat betreft hetgeen met betrekking tot de armenkinderen gezegd is. Wij hopen dat die aanmerkingen bij de *Commissie van Onderwijs* gereeden ingang zullen vinden. — Wij wenschen evenwel bepaaldelijk bij één punt stil te staan, hetwelk den schrijver van het zooeven bedoeld artikel ontsnapt is. — Het is deze: de onderwijzers voeren aan als aanleiding tot hun voorstel: *het gemis van helderheid van geest* tot het opnemen van het onderwijs bij de kinderen, wegens de *groote warmte*, die tusschen *twee* en *vier* uur, inzonderheid in Junij, Julij, Augustus en September, in de huizen heerscht.

Vooreerst merken wij op dat de maanden Junij en Julij zich hier te lande door *zware regens* doen kennen en derhalve, in dien tijd, toch wel van geene klagte over *groote warmte* die tot *verslapping van den geest* leidt, sprake kan zijn, tenzij de schoolgebouwen de vereischten missen om, gedurende de bijna onophoudelijke regens, genoegzame frissche lucht door te laten. — Wij gelooven dat het kwaad in iets anders moet gezocht worden, en wel: in *overspanning;* waartoe eene gestadige oefening, gedurende de thans bepaalde, *te lang gerekte* leeruren van 8 tot 12, den grond legt. Het is toch overbekend dat aanhoudende inspanning van den geest tot verslapping leidt, vooral bij kinderen wier zenuwen nog zwak en teder zijn; dat de ophooping van vele personen in één vertrek, en de daaruit voortvloeijende schadelijke uitademingen, nadeelig op de organen werken, en dit vooral in de scholen een verderfelijken invloed op de jeugdige kinderen uitoefent, en dat hoe langer hun verblijf en hunne geestelijke inspanning in zulk een gebouw is, hoe meer zij tot *neerslagtigheid, lusteloosheid* en *verstomping* overhellen. Een bekwaam opvoedkundige laat zich hierover op de volgende wijze uit: »Wij beklagen de arme »kinderen, wanneer zij gedwongen worden, »dagelijks *vele uren* door te brengen in een »schoolvertrek, waarin iemand, aan gezonde, »frissche lucht gewoon, het met moeite een »kwartier uurs kan uithouden; waar de be»dorvene, warme lucht den inkomende reeds »tegenstroomt, als hij de deur naauwelijks half »heeft geopend. — Is het wonder, dat men daar »de vrolijkheid van het kind ziet vervangen »door *neerslagtigheid*? de lust door *lustelous»heid*? de belangstelling door *onverschillig»heid*? — Zoude het eene zeldzaamheid zijn, »dat men er de kinderen, vooral in warme »dagen, slapende aantreft, en den onderwijzer »bleek, min opgeruimd, lusteloos en meer »geneigd tot onverbiddelijke gestrengheid, dan »tot liefde en vergevingsgezindheid?" — En op eene andere plaats: »Gebrek aan behoor»lijke beweging; het wreedaardig opsluiten »van kinderen, *gedurende vele uren*, in leer»scholen, hierdoor is het, dat hun zenuwge»stel wordt ondermijnd; — dat is de hoofd»oorzaak van kwaadsappigheid, van bleek- en »geelzucht, van wormen, klieren, vermagering »en andere kwijnende ziekten, die men zoo »menigvuldig bij jonge lieden aantreft. — Nog »erger is de afmatting van den geest, door »te langdurige oefening, ten einde, — zoo men »hedendaags wil, — er groote vorderingen van »*af te persen*. Dit is het graf, niet slechts »van de talenten, maar ook van de gezondheid »der kinderen" Genoeg dus om te doen beseffen, dat de oorzaak van het *gemis van helderheid* van geest bij de kinderen waarvan het onderwijzers-gezelschap gewaagt, gezocht moet worden in de nu reeds *te lang gerekte* leeruren van (8 tot 12). En wat zou het dan zijn, wanneer het voorstel om de kinderen van 8 tot 2 (dat is eene inspanning van *zes* uren) met eene korte verpoozing van slechts een *half* uur tot het gebruik van het middagmaal of eenige ververschirg, toege-

staan wierde ! — Wij laten de beantwoording dezer vraag aan meer bevoegden over; maar meenen bij de Commissie van Onderwijs te mogen aandringen, om niet alleen het gedaan voorstel van het onderwijzers gezelschap af te wijzen, maar, in het belang der schooljeugd, voortaan de leeruren te bepalen: van 's morgens *acht* tot *elf*, en van des namiddags *een* tot *vier* uur. Daardoor zullen werkzaamheid en verpoozing meer geregeld elkander afwisselen; de tijd van inspanning *verminderd* en die van ontspanning, vrije beweging en ruim genot van frissche lucht, welke zoo gunstig op gezondheid van ligchaam en opgewektheid van geest zamenwerken, *vermeerderd* worden; daardoor zal de oorzaak, die het onderwijzersgezelschap tot den gedanen stap geleid heeft, van zelve vervallen; de kinderen met vernieuwden lust de middagschool bezoeken, met opgewekten ijver van het onderrigt gebruik maken en daaruit wezenlijk nut trekken. Slechts zorge men, de zucht om kinderen in den *kortsten* tijd *volleerd* te maken, te overwinnen, en de zwakheid om hen daartoe telkens met eene menigte nieuwe boeken te overladen, af te leggen. — Men store zich niet aan de dwaze begeerte van sommige ouders om hunne kinderen spoedig lezen, schrijven, rekenen, taalen aardrijkskunde, geschiedenis; eene, twee of meer talen, en bovendien nog muzyk en teekenkunst te laten leeren, — maar vrage zich zelve af *wat* aan een kind, in zeker tijdvak, naar mate van zijne krachten en vermogens, naar ligchaam en geest, *mag* en *kan* geleerd worden. » De werkplaats voor het denkvermogen — zoo drukt zich een geneeskundige uit —" » is het hersengestel. Deszelfs tedere vezeltjes » zijn bij dit bedrijf in eene gestadige beweging, » welke natuurlijkerwijze *vermoeijenis* en, bij » overspanning, *wanorde*, waarbij het denk» vermogen gekrenkt wordt, ten gevolge moet » hebben. Uit de hersenen komen verder de » zenuwen voort, of liever, zij maken er de » verlenging van uit. — Worden er dus de » hersenen door al te langdurigen of al te ge» weldigen arbeid *vermoeid* en *afgemat*, de » zenuwen lijden er ook onder en de verzwak» king deelt zich op die wijze aan het geheele » ligchaam mede, uithoofde er geene enkele » verrigting buiten de zenuwen kan geschieden. » Hierom is er misschien geen wreeder noch » verkeerder manier van opvoeden, dan de » razende zucht, om kinderen tot te veel ziels» arbeid te dwingen en er groote vorderingen » van af te persen. Zoo plaatst men den kna» genden worm reeds aan de kiem van de » jeugdige plant, en werkt den arbeid der natuur, » die zich trapswijze ontwikkelt, tegen.

Een Kindervriend.

Paramaribo, den 9 Junij 1858.

Burgerlijke Stand.

Van den 4den tot den 10den Junij 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 7den, Maria Antoinette, dochter van Jacobus de Jong en van Henriette Geertruida Wood, 2 jaren, 5 maanden en 2 weken. Den 8sten, Joseph Johannes Paulus Zwartring, 25 jaren.

Publicke Veilingen.

Ter kastelenije van het Geregtshof.
VRIJDAG den 11 Junij 1858.

De Plantaadje Somerzorg, cum annexis.

De plant. Driesveld cum annexis, beiden gelegen in de Tapoeripa kreek en

Den verlaten grond Blokkenbosch cum annexis, gelegen in de Hoer Helena kreek.— *f* 23,100.— H. WRIGHT.

Alleen aankomende Ferraud Whaley en Jan Hudig, te Rotterdam.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Mina, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel. *Sluit 12 dezer.*

Juno, kapt. Rosberger, adres bij M. M. Curiel.

Willem Eduard, kapt. H. D. van Wijk Jr., adres bij J. G. Fonseca Fz.

Maximiliaan, kapt. W. B. Schil, adres bij J. M. Polak.

Compagnie, kapt. Kuiper, adres bij J. C. Oosterbaan.

Equator, kapt. Nieuwenhuijs, adres bij M. M. Curiel.

Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes, kapt. O. S. Parma, adres bij H. C. Levy.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijsner.

Rijnbrand, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Hermanus Izaak, kapt. Braunstahl, adres bij J. H. Zaal.

Johanna Christina, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.

ADVERTENTIEN.

MAANDAG AVOND

den 14den dezer, ten 7 ure,

TOONEEL VOORSTELLING,

in het Fort *Zeelandia*,

waarvan de opbrengst geheel is bestemd voor:

VERMINKTEN in de Oorlogen van 1813, 1814 en 1815.

BLINDEN, die bij *Waterloo* hebben gestreden.

WEDUWEN en WEEZEN van de in *Nederland* en elders gesneuvelde krijgslieden, enz., enz.

Prijzen:

Eerste Rang	*f* 1.—
Tweede Rang.	» —.50.
Derde Rang.	» —.25.

Entree Kaartjes zijn in het Fort *Zeelandia* te bekomen.

Societeit: **De Vriendenkring.**

ALGEMEENE VERGADERING op **HEDEN AVOND** om *half acht* ure. (7030)

Tegen GEREED GELD

te koop, van de plant. *de Herstelling*:

5 BALEN KAKAO,

liggende ten kantore van WM. HUMPHREIJS, alwaar de inschrijvings-billetten worden ingewacht tot **Heden Voormiddag** 10 ure.

De kooper zal voor elke ledige baal *f* 1,10 moeten restitueren. (7031)

(6690) Westphaalsche HAMMEN, EETWAREN in blik, ROLPENS op Wijnazijn, eene partij *SCHOENEN* (waaronder Heeren, Vrouwen, Jongens, Meisjes en Kinderen) en PANTOFFELS.

Verkrijgbaar bij
J. C. TELTING JGZ & Co.

14 voets Suikervaten **HOEPELS**.
W. p. en P. p. PLANKEN. Pik, Teer. BREEUWWERK, Amer. **Valaxen.**
Extra droog witlood in kistjes.
EXTRA **zwarte THEE.**
Kalksteenen,— groene ZEEP in vaatjes.
EPSOM en *GROF ZOUT*.
Te bekomen bij
(7029) EDUARD KÖLLE.

(7028] Aangebragt door het schip *Plata* en te bekomen bij

M. J. HEIJMANS

mits à CONTANT:

Versche **PROVISIEN**, Broodsuiker in differente grootte, *extra* VALKER **BIER** in manden, flesschen en kruiken, Oxhoofden dito, **Galanterien**, **Neurenberger *WAREN***, en veel meer andere GOEDEREN; — ook is hij tevens voorzien van alle soorten van **SCHOENEN en LEDER.**

De ZALF en PILLEN van *HOLLOWAY*,
zijn een krachtig geneesmiddel voor verouderde wonden en zweeren.

De bewonderenswaardige genezingen welke dagelijks door middel van deze Zalf en Pillen worden bewerkstelligd, hebben hun ook in Nederland de grootste vermaardheid verworven, en het is eene daadzaak, dat door deze Zalf en Pillen dikwijls wonden en zweren zijn genezen die twintig jaren waren open geweest, en wanneer elk ander middel zonder gevolg was gebleven. Alle soorten van huidziekten, hoe ook genaamd, verdwijnen onder den weldadigen en krachtigen invloed dezer Zalf en Pillen, ook zijn dezelven zeer aanbevelenswaardig voor borstziekte.

Deze **PILLEN** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrug straat* à *f* 3 en de **ZALF** à *f* 3 en *f* 5.
(6691)

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant . . . » —25
De prijs der Advertentien is per regel . . .